

In de loop van zaterdag de 21ste juni drong zich op grond van berichten welke die dag Moskou bereikten, aan Stalin de indruk op dat de Duitsers zich op allerlei punten gereedmaakten, de Russische grens te overschrijden. Nòg hield hij een grootscheeps offensief voor onwaarschijnlijk: was Hitler misschien op grensincidenten uit? Laat in de avond werd een instructie opgesteld voor de Rode Vloot en voor de bevelhebbers in de grensdistricten: de oorlogsschepen moesten voorzorgsmaatregelen nemen, de artilleriestellingen aan de grens bemand worden, de troepen gealarmeerd, de vliegtuigen verdekt opgesteld en de verduistering van steden en militair belangrijke complexen voorbereid; in geen geval moest men zich evenwel door 'provocaties' tot handelingen laten verleiden 'waaruit grote complicaties kunnen voortvloeien.'¹

In de nacht van zaterdag 21 op zondag 22 juni werd die instructie om half één telegrafisch doorgegeven. Zij had de meeste bevelhebbers voor wie zij bestemd was, nog niet eens bereikt toen, klokke half vier, de westelijke grensdistricten van de Sowjet-Unie door de vernietigende slag van de *Blitzkrieg* getroffen werden.

¹ A.v., dl. II, p. 13.